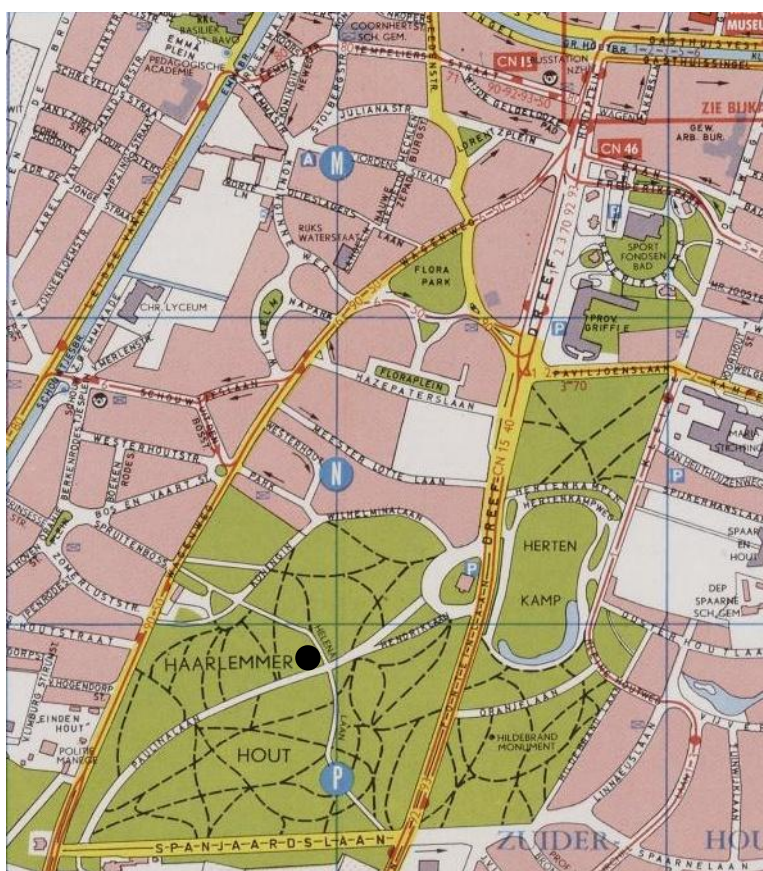


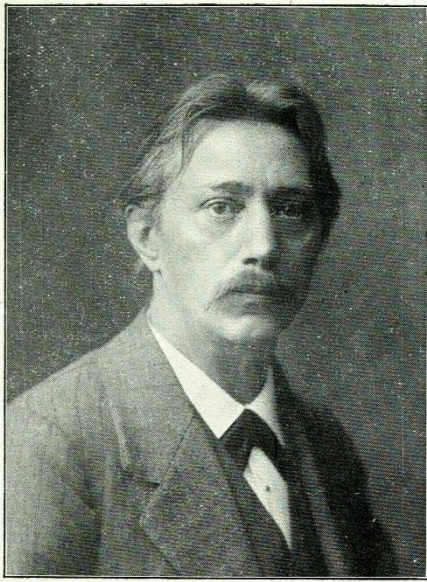
Bank van Philip Loots

Inhoud

1	Philip Loots in zijn tijd	3
2	De Bank van Loots	4
3	Philip Loots nu	4
4	Bibliografie uitgebreid	5



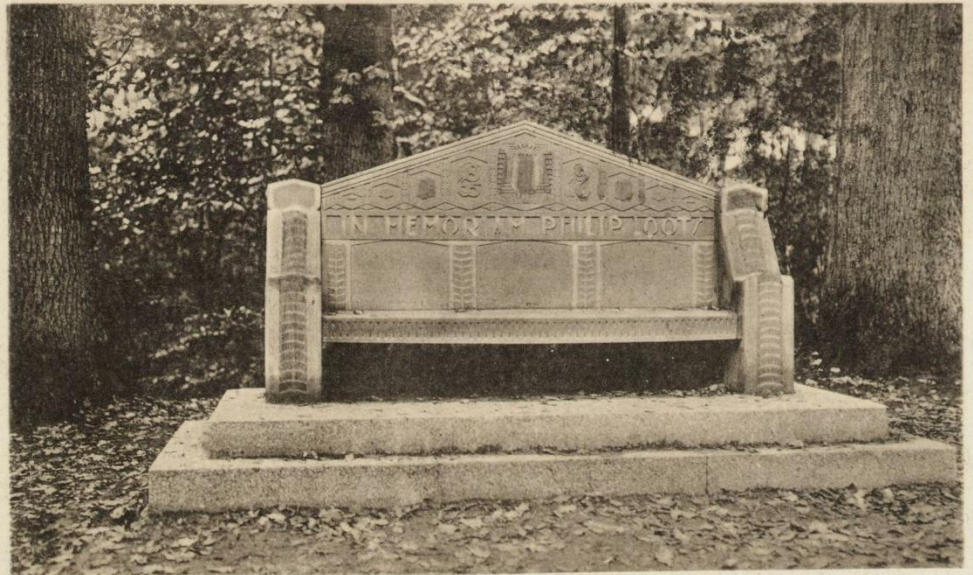
Noord-Hollands archief ; Uitsnede van kaart NL-HlmNHA_560_2105 ; Falkplan ; 1977 ; Plattegrond van Haarlem. Het noorden ligt bovenaan.



PHILIP LOOTS.

geboren 22 Augustus 1865. — Overleden 31 Juli 1917

Haarlem, Noord-Hollandsarchief, collectie 1100 van van gemeente Haarlem, Inventarisnummer 33744. Maker:? Datum:? Philip P.M. Loots, geboren in - Amsterdam op 22/8/1865, overleden in Haarlem op 31/7/1916. Uit Jaarboek stad Haerlem, 1917



PHILIP LOOTS BANK HAARLEMMERHOUT HAARLEM.

Haarlem, Noord-Hollandsarchief, collectie 1094 prentbriefkaarten van Lou Braakman te Haarlem, Inventarisnummer 2421. Maker:? Datum:? Philip Loots Bank Haarlemmerhout Haarlem



Haarlem, Noord-Hollandsarchief, Beeldbank De Boer, Inventarisnummer NL-HlmNHA_1478_24192K00_11. Datum: 4 juni 1984. Opnamen voor het programma Van Gewest tot Gewest met het Koor Malle Babbe bij de Stenen bank: het monument voor Philip Loots in de Haarlemmerhout



Haarlem, Noord-Hollandsarchief, Beeldbank De Boer, Inventarisnummer NL-HlmNHA_1478_41945K00_38. Datum: 26 oktober 1995. Componist Hans Kox op de Bank van Philip Loots



DSC_00039907 ; AV ; 20-8-2025 ; gezicht richting noordwest op de Bank van Loots. Hij ligt mooi in het groen onder een paar woudreuzen



DSC_00039908 ; AV ; 20-8-2025 ; gezicht richting noordwest op de Bank van Loots. Helaas is een deel van de details weggesleten. Hij moet toch veelvuldig gebruikt zijn!

1 Philip Loots in zijn tijd

Philip Loots werd op 22 augustus 1865 in Amsterdam geboren. Toen hij 17 jaar oud was verhuisde hij naar Haarlem, alwaar hij op 31 juli 1916 kwam te overlijden. Dit kwam door een ziekbed van een aantal weken veroorzaakt door een longontsteking en daaruit volgende benauwdheden. Zelfs tijdens zijn ziekbed componeerde hij nog en voltooide hij zijn laatste compositie De Legende van Sint Servaas.

Hij was van jongs af aan al druk met muziek bezig. De jonge Philip liep met de muziek van de huzaren mee en thuisgekomen speelde hij de melodieën op de piano na. Op zijn negende was hij al leider van het jongenskoor van de rooms-katholieke kerk “De Krijtberg” in Amsterdam. Uit die tijd dateren zijn eerste composities in de vorm van kinderenliederen. Als twaalfjarige trad hij al op als solist in het Paleis voor Volksvlijt, waar hij de tweede sonate van Mendelsohn speelde. In 1881 (15 jaar oud) trad hij in het Paleis voor Volksvlijt in Amsterdam voor het eerst voor het grote publiek op als organist. Hij voltooide zijn studie aan de Koninklijke Muziekschool in Den Haag. Zijn leraar Nikolai zei later over hem : Loots is iemand die de voorkeur geeft aan een innerlijk leven boven dat van de wereld met veel mensen. Ondanks zijn verhuizing vanuit Amsterdam naar Haarlem bleef hij ook nog in Amsterdam werkzaam.

In zijn tijd was Philip een zeer geliefd man met veel functies op muziekgebied:

- Organist van de katholieke Sint Antonius van Paduakerk/Witte Paterskerk aan de Nieuwe Groenmarkt
- Pianist, hij was o.a. vaste begeleider op de piano van het mannenkoor Zang en Vriendschap
- Dirigent
- Leraar aan de Muziekschool van Toonkunst en de Mariaschool in de Koningstraat
- Hij had een pedagogische zangpraktijk (zijn befaamde analysecursus). Vanwege de gewenste intimiteit hield hij dat in de muziekkamer in zijn eigen huis
- Hij was muzikrecensent voor het Haarlems Dagblad (van 1892 tot zijn overlijden in 1916)
- Hij was componist. Niet alleen van missen, vele liederen en koorcomposities, maar ook van de nodige kinderenliederen zoals het nog steeds bekende Hannes loopt op klompen
- Jurylid bij zangconcoursen

Na zijn overlijden werd hij niet alleen in Haarlem in de pers herdacht maar ook landelijk in kranten als het Handelsblad, Maasbode, De Tijd, Nieuwe Rotterdamse Courant en de Telegraaf. Zo leest men in die kranten: als componist was hij niet als conservatief of ultramodern te karakteriseren. Hij was gewoon zichzelf. Ongedwongen, authentiek, fris, zonder pretentie en intiem. Alhoewel als een groot man ervaren, hoorde men hierdoor in vergelijking met andere toonkunstenaars zelden wat van hem. Met name zijn (katholieke) koorwerken werden geroemd. Ook als dirigent en pedagoog werd hij zeer gewaardeerd. Gewezen werd op zijn nauwgezetheid en fijngevoeligheid. Hij wordt veelvuldig als bescheiden en minzaam gekarakteriseerd. Zijn nalatenschap wordt een schat aan kerkmuziek genoemd.

Onder zeer grote belangstelling werd hij op 3 augustus 1916 met een Heilige Mis herdacht in de Sint Antonius van Paduakerk aan de Nieuwe Groenmarkt. Vanuit deze kerk werd hij daarna eveneens onder grote belangstelling begraven op de begraafplaats Sint Barbara in Haarlem (toen nog Schoten). Ook in Amsterdam werd hij herdacht. Onder grote belangstelling werd aldaar in de Mozes en Aäronkerk een plechtige Requiemmis aan hem opgedragen.

2 De Bank van Loots

Vanwege zijn belangrijke rol bij Zang en Vriendschap vonden de leden van het koor, dat Loots na zijn vroege overlijden in 1916 geëerd moest worden. Maar zij stonden daar bepaald niet alleen in. Kort na zijn overlijden werd een Comité gesticht tot de oprichting van een eenvoudig monument ter nagedachtenis aan Philip Loots. Men dacht toen aan een granieten bank. Het was een zeer breed samengesteld comité met een 20-tal kunstenaars en notabelen uit Haarlem, maar ook uit Amsterdam. O.a. door een herdenkingsconcert was het geld snel bijeen gespaard. Maar het was de tijd van de Eerste wereldoorlog met veel materiaalproblemen. Zodoende kon de bank pas op 26 september 1921 onthuld worden.

Onder grote belangstelling, waaronder de nodige leden van het Comité en de weduwe en familieleden van de overleden heer Loots werd de bank onthuld. De gebeurtenis werd omlijst met toespraken en zang. Men vond de Haarlemmerhout de meest geëigende plek voor de bank, omdat Loots hier veel inspiratie vond voor zijn liederen over de natuur. Zijn belangrijke werk "In 't Woud" had hij zonder zijn wandelingen hier nooit kunnen maken. Ook het wandelend publiek kon zo op eenvoudige wijze kennismaken met de heer Loots. Een aantal maanden voorafgaande aan de onthulling had het Comité een verzoek aan de gemeenteraad van Haarlem gedaan om deze herdenkingsbank van zandsteen met granieten treden in de Haarlemmerhout te mogen plaatsen. Het Comité liet het aan de gemeente over om de exacte plek van de bank te kiezen en het Comité deed het verzoek aan de gemeenteraad om de bank over te nemen en in onderhoud te nemen. Men koos als plek de kruising van de Julianalaan en de Emmalaan in de Haarlemmerhout. Momenteel komt men deze namen in de Haarlemmerhout niet meer tegen. Door de annexatie van de gemeente Heemstede in 1927 had men een aantal dubbele straatnamen zoals ook Julianalaan en Emmalaan. Die moesten hernoemd worden. De Emmalaan werd Helenalaan en de Julianalaan werd Paulinalaan. De bank staat nog steeds op deze plek.

3 Philip Loots nu

Het is altijd moeilijk na te gaan wat de huidige betekenis is van iemand uit het verleden. Omdat ik zelf geen muzikale achtergrond heb en van de geschiedenis daarvan al helemaal niets weet, is het lastig hierover te schrijven. Veel mensen uit het verleden raken vergeten, toch is dat bij Loots niet gebeurd. Dit blijkt wel uit de feiten, dat hij in Wikipedia redelijk uitgebreid behandeld wordt met een laatste update uit 1924, maar ook voorkomt in de Literaire wandelgids van Haarlem van de heer Wim Vogel, in de bronnen (Ree-Scholtens, 1995), (Temminck, et al., 1984), bovenstaande foto's uit 1984 en 1995 en het nieuwe informatiebordje uit 2021 :

- In september 2021 was het 100 jaar geleden, dat de bank onthuld werd. De heren Koopman en Van der-Burg (voorzitter en pr-commissielid van Koninklijk Haarlems Mannenkoor Zang en Vriendschap) kwamen geregeld even de staat van de bank controleren. Dit vooral vanwege de grote rol die Loots in het verleden in het zangkoor.
- Op 26 september 2021 heeft burgemeester Jos Wienen een nieuw informatiebordje onthuld bij de Bank van Loots. Dit ter vervanging van een bordje uit de jaren 60 afkomstig van de Vrienden van de Haarlemmerhout. Helaas stond daar toen foutief jaartal op. Nu niet meer natuurlijk. Bij de onthulling werd een miniconcert (uiteraard met een lied van Loots) gegeven door Zang en Vriendschap, de vereniging waar Philip Loots zolang innig mee verbonden was. Zang en vriendschap is Nederlands oudste nog bestaande mannenkoor en dateert uit 1830.

Bibliografie kort

(Aarts, 2021) (Kurtz, et al., 1999) (Onze_verslaggever, 2021) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1965)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1921) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916) (Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916)
(Redactie_Haarlems_Dagblad, 1916) (Ree-Scholtens, 1995) (Temminck, et al., 1984) (Vogel, 1996)

4 Bibliografie uitgebreid

Aarts, A. 2021. Een bank in de Haarlemmerhout waar componist Philip Loots inspiratie opdeed voor zijn oeuvre. *Haarlems Dagblad*. 2 September 2021.

Kurtz, G.H. en Temmink, J.J. 1999. *De straat waarin wij wonen*. Haarlem : Schuyt & Co, 1999. ISBN 90 6097 454 9.

Onze_verslaggever. 2021. Nieuw tekstbordjes voor de Bank van Loots onthuld. *Haarlems Dagblad*. 27 September 2021.

Redactie_Haarlems_Dagblad. 1916. Advertentie. *Haarlems Dagblad*. 1 Augustus 1916, p. 3.

—. **1921.** De Philip Lootsbank. *HaarlemsDagblad*. 5 September 1921, p. 2.

—. **1921.** DE PHILIP LOOTS-BANK. *Haarlems Dagblad*. 23 September 1921, p. 1.

—. **1965.** Een eeuw geleden werd Philip Loots geboren. *Haarlems Dagblad*. 21 Augustus 1965, p. 21.

—. **1921.** Gemeenteraadsvergadering,10. *Haarlems Dagblad*. 27 Juli 1921, p. 2.

—. **1916.** Loots' begrafenis. *Haarlems Dagblad*. 3 Augustus 1916, p. 2.

—. **1916.** Monument voor Philip Loots. *Haarlems Dagblad*. 28 Oktober 1916, p. 1.

—. **1921.** Muziek en Philip Loots-monument. *Haarlems Dagblad*. 11 Mei 1921, p. 1.

—. **1921.** Onthulling van de Lootsbank. *Haarlems Dagblad*. 26 September 1921, p. 2.

—. **1916.** PHILIP LOOTS. *Haarlems Dagblad*. 2 Augustus 1916, p. 1.

—. **1916.** PHILIP LOOTS. *Haarlems Dagblad*. 1 Augustus 1916, p. 1.

—. **1916.** Requiemmis voor Philip Loots. *Haarlems Dagblad*. 12 Augustus 1916, p. 1.

—. **1921.** Stadsnieuws, Gemeenteraad, 8. Voorstel B&W tot aanvaarding van het "Philip Loots-monument". *Haarlems Dagblad*. 3 September 1921, p. 2.

—. **1921.** Stadsnieuws, In memoriam Philip Loots. *Haarlems Dagblad*. 15 Juli 1921, p. 1.

—. **1916.** Stadsnieuws, PHILIP LOOTS. *Haarlems Dagblad*. 1 Augustus 1916, p. 1.

—. **1916.** Stadsnieuws-Philip Loots. *Haarlems Dagblad*. 31 Juli 1916, p. 1.

Ree-Scholtens, G.F. van der (redactie). 1995. *Deugd boven geweld*. Hilversum : Verloren, 1995. ISBN 90 6550 504 0.

Temminck, J.J., et al. 1984. *Haarlemmerhout 400 jaar, "mooier is de wereld nergens"*. Haarlem : Schuyt & Co C.V., 1984. ISBN 90 6097 166 3.

Vogel, W. 1996. *Literaire wandelgids van Haarlem*. tweede druk 1996. Haarlem : Schuyt & Co, 1996. ISBN 90 6097 408 5.